KVS Salmi Martti 27.06.2015

Asia
Euroryhmän ylimääräinen kokous 27.6.2015

Kokous
Euroryhmä 27.06.2015

Euroryhmä pitää valitettavana, että kaikilla tasoilla tapahtuneista yrityksistä ja euroryhmän täydestä tuesta huolimatta Kreikan viranomaiset ovat hylänneet instituutioiden 25.6. tarjouksen ja lopettaneet neuvottelut yksipuolisesti myöhään perjantai-iltana 26.6.

Kreikan PMI Tsipraksen kansanäänestysilmoituksen jälkeen pidetyssä euroryhmän ylimääräisessä kokouksessa euroryhmä ei tukenut Kreikan sopeutusohjelman pidentämistä maan kokouksessa esittämän pyynnön mukaisesti kuukaudella. Kreikan sopeutusohjelma päättyy siten tiistaina 30. kesäkuuta.

Euroryhmän pl. Kreikka hyväksymässä julkilausumassa todetaan, että euroalueen viranomaiset ovat valmiita tekemään kaiken tarvittavan euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi.

Euroryhmän kokouksen jälkeen 18 euromaata (pl. Kreikka) ja instituutiot pitivät epävirallisen neuvottelun rahoitusvakauden turvaamiseksi tarvittavista toimista. Myös näistä neuvotteluista annettiin julkilausuma, jossa kerrotaan jatkotoimista.

Kokouksen yhteydessä ei sovittu uusista ylimääräisistä euroryhmän kokouksista, mutta ne eivät ole poissuljettuja (joko puhelimitse tai Brysselissä).

Euroryhmän kokous

Euroryhmä piti kuluvan viikon neljännen ylimääräisen kokouksen lauantaina 27.6. Valtiovarainministeri Alexander Stubb edusti kokouksessa Suomea.

Euroryhmän kokous käynnistyi dramaattisissa tunnelmissa, kun Kreikan pääministeri oli myöhään edellisenä iltana ilmoittanut hallituksensa ehdottavan parlamentille kansanäänestyksen järjestämistä sunnuntaina 5.7. siitä, hyväksytäänkö instituutioiden (komissio, EKP ja IMF) torstaina 25.6. tekemä esitys sopeutusohjelman loppuunsaattamiseksi tarvittavista toimista vai ei. Ilmoitus tuli täydellisenä yllätyksenä euroryhmälle sekä instituutioille, jotka olivat jatkaneet neuvotteluja ja asiakirjojen työstämistä Kreikan kanssa myös torstain jälkeen. Tämä aiheutti euroryhmän piirissä pahaa verta, samoin kuin se, että PMI Tsipras kehotti ilmoituksensa yhteydessä käytännössä kansalaisia äänestämään instituutioiden esitystä vastaan.

PMI Tsipras totesi yöllisessä ilmoituksessaan myös Kreikan tulevan pyytämään nykyisen sopeutusohjelman jatkoa kansanäänestyksen yli, jotta Kreikan kansa voisi tehdä päätöksensä ilman ulkopuolista painostusta.

Euroryhmän kokouksessa todettiin nopeasti, että ohjelman jatkamiselle Kreikan toiveen mukaisesti kuukaudella ei ole tukea. Kolmen tunnin keskustelun jälkeen hyväksyttiin euroryhmän 18 maan pl. Kreikka julkilausuma. Julkilausuman mukaan Kreikan kanssa on käyty intensiivisiä neuvotteluita 20. helmikuuta 2015 tehdyn ohjelman pidennyspäätöksen jälkeen ja tavoitteena on ollut väliarvion päättäminen. Koska neuvottelut ovat olleet pitkään jumissa ja tilanne on käynyt yhä kiireellisemmäksi, tekivät instituutiot kattavan esityksen politiikkaehdollisuudesta (torstaina 25.7.), soveltaen täysimääräisesti käytettävissä olevaa joustavuutta.

Julkilausuman mukaan on valitettavaa, että kaikilla tasoilla tapahtuneista yrityksistä ja euroryhmän täydestä tuesta huolimatta Kreikan viranomaiset ovat hylänneet tarjouksen ja lopettaneet neuvottelut yksipuolisesti myöhään perjantai-iltana 26.6. Euroryhmä muistuttaa huomattavan suurista rahoituksellisista siirroista ja tuesta, jota Kreikalle on myönnetty viime vuosina. Euroryhmä on viimeiseen saakka ollut avoin lisätuen myöntämiselle Kreikan kansalaisten tukemiseksi kasvuorientoituneen ohjelman jatkamisen kautta.

Euroryhmä noteeraa Kreikan hallituksen päätöksen kansanäänestyksen järjestämisestä sunnuntaina 5. heinäkuuta, joka on nykyisen ohjelmakauden päättymisen jälkeen. Voimassa oleva rahoitustuen järjestely Kreikan kanssa lakkaa olemasta voimassa tiistaina 30.6.2015, samoin kuin kaikki Kreikan nykyiseen ohjelmaan liittyvät järjestelyt, ml. ns. SMP- ja ANFA-tuottojen siirrot euroalueen jäsenmailta Kreikalle.

Julkilausuman lopussa todetaan, että euroalueen viranomaiset ovat valmiita tekemään kaiken tarvittavan euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi.

Julkilausuman alaviitteessä todetaan, että julkilausumaa tukevat euroryhmän kaikki jäsenet, pl. Kreikan edustaja.

18 euromaan epävirallinen kokous

Euroryhmän kokouksen jälkeen 18 euromaata (pl. Kreikka) ja instituutiot pitivät epävirallisen kokouksen rahoitusvakauden turvaamiseksi tarvittavista toimista. Tämän 2½ tunnin mittaisen kokouksen jälkeen annettiin julkilausuma, jossa kerrotaan euroalueen tulevista toimista.

Julkilausuman mukaan talous- ja rahaliiton vahvistaminen on ollut keskeistä finanssikriisin perinnöstä toipumiseksi euroalueella. Talouspolitiikan kestävyyttä on edistetty, kunnianhimoisia rakenteellisia uudistuksia toimeenpantu, talouden hallintaa (fiscal and economic governance) parannettu, taloudellista integraatiota syvennetty ja lisäksi on luotu tehokkaat palomuurit. Nyt ollaan paljon vahvemmassa asemassa kuin kriisin aikana.

Julkilausuman mukaan euroalueen jäsenmaat aikovat hyödyntää täysimääräisesti kaikkia käytettävissä olevia instrumentteja euroalueen eheyden ja vakauden turvaamiseksi. Tämä tulee täydentämään toimia, joita Euroopan keskuspankki saattaa toimeenpanna täysin itsenäisesti ja mandaattinsa puitteissa. ERVV ja EVM pysyvät euromaiden täysin tukemina vahvoina instrumentteina, kuten tähänkin asti.

Euromaat sitoutuvat tekemään kaiken tarvittavan talouksiemme kestävyyden edelleen parantamiseksi. Olemme valmiita ottamaan päättäväisiä askeleita talous- ja rahaliiton vahvistamiseksi.

Julkilausumassa painotetaan, että Kreikan ohjelman päättyminen ilman välittömiä jatkomahdollisuuksia tulee edellyttämään Kreikan viranomaisilta, instituutioiden teknisellä tuella, toimia Kreikan rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamiseksi. Euroryhmä tulee seuraamaan hyvin tarkasti Kreikan taloudellisen ja rahoituksellisen tilanteen kehitystä ja euroryhmä on valmiina kokoontumaan uudelleen mahdollisesti tarvittavista toimista päättämiseksi, Kreikan euro-jäsenyyden tukemiseksi.

Julkilausuman mukaan euroalueen jäsenmaat ovat valmiita auttamaan ja tukemaan Kreikkaa ja Kreikan kansalaisia tarpeen mukaan ERVV-ohjelman päättymisen jälkeen.

* * *

Kokouksien yhteydessä ei sovittu mitään uutta ajankohtaa euroryhmän seuraavalle kokoukselle. Normaaliaikataulun mukaisesti euroryhmän on määrä kokoontua seuraavan kerran maanantaina 13. heinäkuuta, mutta ylimääräiset kokoukset (puhelimitse tai Brysselissä) tätä ennen eivät ole poissuljettuja.

Suomen edustajat

Valtiovarainministeri Alexander Stubb ja alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	ECOFIN, Euroopan keskuspankki, Euroryhmä, rahoitusmarkkinat, talous- ja rahapolitiikka, Kreikka
Hoitaa	**UM, VM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TEM, TPK, TULLI, VNK, VTV, YM